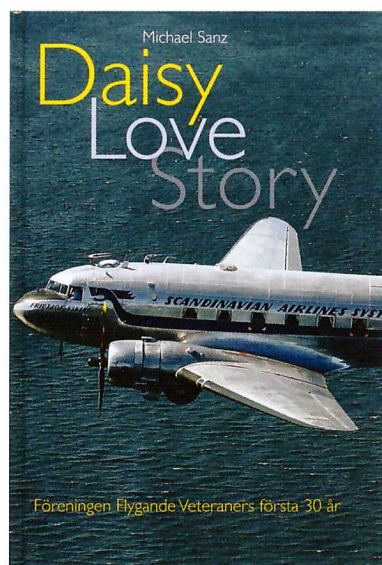

Daisy Love Story

Michael Sanz Flygande Veteraner

Föreningen Flygande Veteraner fyllde förra året 30 år, vilket bl a firas med en bok till medlemmarna, betitlad *Daisy Love Story*. Huvudpersonen *Daisy*, en DC-3, fyllde samtidigt 70 år så det var dubbel anledning att fira. Fast egentligen skildrar inte boken 30-årsjubileet utan föreningens första 30 år! Må de bli många fler. Vad är väl 70 år för en DC-3?

Flygande Veteraner har annars haft det tufft de senaste åren med avhysning från Bromma, som sparkat ut allt "småflyg", och tappat SAS som huvudsponsor då SAS har nog med egna problem. SAS har under årens lopp varit ett oerhört stöd.

Som medlem i Flygande Veteraner sedan i alla fall runt 25 år trodde jag mig veta allt om föreningen och *Daisy*. Ack vad jag bedrog mig. Författaren, som tidigare bland annat skrivit de prisbelönta böckerna om Bromma och Linjeflyg, har gjort omfattande källstudier för arbetet och huvudsakligen refererar han till föreningens tidskrift. Dessutom har han varit med i föreningen sedan urminnes tider ...

Boken är pedagogiskt upplagd med inledning med "Legenden om DC-3:an". Därefter logiskt historien om DC-3 i Sverige där vi började använda typen 1937, endast två år efter första flygningen. Efter skildringen av DC-3 inom svenskt trafik- och militärflyg kommer vi så fram till själva *Daisy* och bildandet av Flygande Veteraner 1983. Vad som hänt sedan dess är en fantastisk historia.

Författaren försöker, och lyckas, skildra alla de olika verksamheter som finns i en förening som Flygande Veteraner, där huvudändamålet inte bara är att hålla en DC-3 flygande, utan att använda den för äventyr i luften, d v s flygturer till olika mål, inte bara i Sverige utan även ute i Europa. Varje år serveras en bukett spännande resor och

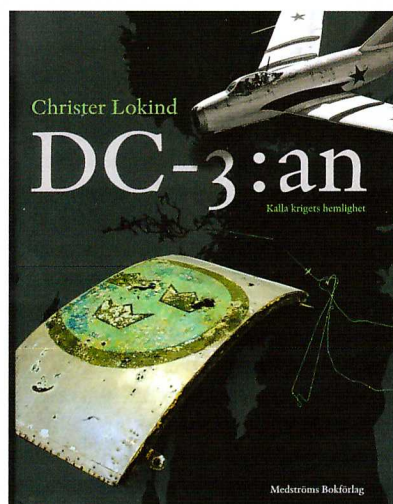
många är de som deltar, ofta riktigt många gånger. Totalt har *Daisy* to m år 2013 flugit totalt 33 835 tim och för föreningen har inte färre än 3 923 landningar utförts! Ett fantastiskt antal för en ideell förening.

Jag utgår ifrån att antalet starter är det samma som antalet landningar!

Boken, på 248 sidor, är inte bara en beskrivning över verksamheten inom Flygande Veteraner utan kan även läsas som en hyllning till flygplanstypen DC-3 och är dessutom en väldigt trevlig och intressant flygbok.

Boken kan beställas hos Medlemsservice för 290 kr.

Sven Stridsberg

DC-3:an

Kalla krigets hemlighet

Christer Lokind

Det är nu över 60 år sedan Sovjetunionen 1952 sköt ner ett svenskt signalspaningsflygplan över Östersjön, vilket då naturligtvis var en mycket stor händelse. Framför allt som ryssarna ett par dagar senare även sköt ner en svensk Tp 47 *Catalina* som spanande efter det nedskjutna flygplanet och demonstrationerna utanför den sovjetiska ambassaden var mycket omfattande.

Spaningen efter det nedskjutna flygplanet, en DC-3 med flygvapenbeteckningen Tp 79, resulterade bara i ett fynd av en livbåt med skothål.

Spekulationerna om vad som hände flygplanet har varit omfattande under de många gångna åren och en teori, utöver att flygplanet störtat i havet, har varit att det tvingats ner i Sovjetunionen och att besättningen där tagits om hand och satts i fångläger. Det finns flera "vittnesrapporter" som påstår detta plus uppgifter om att man sett flygplanet på ett sovjetiskt flygfält.

Naturligtvis har alla dessa år utan vetenskap om fakta men med många rykten varit mycket svåra för alla anhängare, framför allt som man tvivlat på att de svenska myndigheterna verkligen varit ärliga i sin rapportering.

Många artiklar och även några böcker i ämnet, bland annat av piloten Alvar Älme-

bergs son Roger, har presenterats men allt har varit mer eller mindre väl underbyggda spekulationer. Dock ändrades hela bilden dramatiskt då ett privat konsortium den 16 juni 2003 lyckades lokalisera vraket efter DC-3:an 57 km öster om Gotska Sandön på 125 m djup. Regeringen fattade beslut redan månaden därpå om att flygplanet skulle bärgas.

Natten mellan den 18 och 19 mars 2004 kunde så bärgningsfartyget *Belos* lyfta upp vraket och nu vidtog en intensiv utredning om vad som hände vid nedskjutningen 1952.

Den första haverirapporten på uppdrag av Försvarsstaben, *Haverirapport 79001*, omfattande 245 sidor, presenterades den 25 maj 2007. Rapporten var mycket detaljerad och kompletterades av ett mycket rikt bildmaterial. Dock var den inte avsedd för allmänheten och språk och upplägg var faktabetonat.

"Äntligen", måste recensenten utbrista, har vi nu fått en alldeles förträfflig bok om hela "DC-3-affären". Författaren Christer Lokind, tidigare sekreterare i SFF och pensionerad överstelöjtnant i Flygvapnet med ett förflutet inom underrättelsetjänsten och vid Försvarets Radioanstalt (FRA), deltog i utredningsarbetet och är därför ytterst lämplig och kompetent att skriva "slutbe-rättelsen".

Boken är kronologiskt uppställd och ger en mycket detaljerad skildring om under-rättelseverksamheten över Östersjön under början av kalla kriget fram till exponering-en av DC-3-vraket på Flygvapenmuseum, där det kan beskådas idag. Sovjetunionen hade tidigare skjutit ner ett amerikanskt spaningsflygplan över Östersjön och skälet till deras stora "irritation" var att USA och England ofta utförde långa spaningsflygningar in över Sovjetunionen, väl medvet-na om att ryssarna inte hade kapacitet att skjuta ner dem.

Svenskarna idkade mer "normal" sig-nalspaning över Östersjön och flög inte in över sovjetiskt territorium. Dock var flygningarna med DC-3:an inte helt oskyl-diga som hittills hävdats, utan den svenska uppgiften var att kartera den nya sovjetiska radar som utvecklats för deras luftförsvär. Under detta arbete gjordes provocativa rik-tade flygningar mot radaranläggningar för att samla information, vilket kom att kosta åtta människor livet.

Författaren har steg för steg presenterat hela DC-3-historien på ett mycket pedago-giskt sätt, med intressanta och lättillgänglig fakta och med ett mycket rikt bildmaterial på de närmare 190 sidorna.

Grafiken på kartor och illustrationer är föredömlig och den som vill veta allt om det kalla krigets troligen största händelse för Sverige, rekommenderas att läsa denna mycket välgjorda bok. Den kan beställas via Medlemsservice för 260 kr, eller köpas på Flygvapenmuseum, som också är utgi-vare av boken.

Sven Stridsberg